

PARLAMENT EWROPEW

2004

2009

Dokument ta' sessjoni

11.3.2009

B6-0121/2009 }
B6-0122/2009 }
B6-0123/2009 }
B6-0124/2009 }
B6-0125/2009 }
B6-0126/2009 } RC1

MOZZJONI GHAL RIŽOLUZZJONI KONGUNTA

imressqa skond l-Artikolu 115(5) tar-Regoli ta' Proċedura minn

- Bernd Posselt, Eija-Riitta Korhola, Tunne Kelam u Charles Tannock, fisem il-Grupp PPE-DE
- Pasqualina Napoletano, fisem il-Grupp PSE
- Jules Maaten, Marielle De Sarnez u Marios Matsakis, fisem il-Grupp ALDE
- Eoin Ryan, Inese Vaidere, Ewa Tomaszewska, Konrad Szymański, Gintaras Didžiokas u Adam Bielan, fisem il-Grupp UEN
- Frithjof Schmidt u Raül Romeva i Rueda, fisem il-Grupp Verts/ALE
- Kartika Tamara Liotard u Willy Meyer Pleite, fisem il-Grupp GUE/NGL

li tieħu post il-mozzjonijiet għal riżoluzzjoni mressqa mill-gruppi li ġejjin:

- PPE-DE (B6-0121/2009)
- PSE (B6-0122/2009)
- GUE/NGL (B6-0123/2009)
- ALDE (B6-0124/2009)
- UEN (B6-02)
- Verts/ALE (B6-0126/2009)

dwar il-Filippini

RC\774568MT.doc

PE420.382v01-00}
PE420.383v01-00}
PE420.384v01-00}
PE420.385v01-00}
PE420.386v01-00}
PE420.387v01-00} RC1

MT

MT

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew dwar il-Filippini

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni tal-Presidenza tal-15 ta' Settembru 2008 fisem l-UE dwar is-sitwazzjoni f'Mindanao,
  - wara li kkunsidra l-appell mahruġ mill-Ambaxxaturi tal-Unjoni Ewropea u l-Istati Uniti tal-Amerika u l-Viċi Kap tal-Missjoni tal-Ambaxxata Awstraljana fid-29 ta' Jannar 2009,
  - wara li kkunsidra t-tielet sessjoni tar-Reviżjoni Tripartitika tal-implementazzjoni tal-Ftehma ta' Paċi tal-1996 bejn il-Front għal-Liberazzjoni Nazzjonali Moro (MNLF) u l-Gvern tar-Repubblika tal-Filippini (GRP) mill-11 sat-13 ta' Marzu 2009,
  - wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni Kongunta tal-Aja mill-GRP u l-Front Demokratiku Nazzjonali tal-Filippini (NDFP) tal-1992 u l-Ewwel u t-Tieni Dikjarazzjonijiet Kongunti ta' Oslo tal-2004,
  - wara li kkunsidra d-Dokument ta' Strategija tal-Pajjiż 2007-2013 tal-Kummissjoni ghall-Filippini, il-programm ta' appoġġ għall-Proċess tal-Paċi li jaqa' taħt l-Instrument ta' Stabilità u n-negozjati għal Ftehma ta' Šhubja u Koperazzjoni bejn l-UE l-Filippini,
  - wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar il-Filippini, b'mod partikulari dik tas-26 ta' April 2007, u filwaqt li afferma mill-ġdid l-appoġġ tiegħu għan-negozjati ta' paċi bejn il-GRT u l-NDFP kif wera fir-riżoluzzjonijiet tiegħu tat-18 ta' Lulju 1997 u tal-14 ta' Jannar 1999,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 115(5) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. billi bosta gruppi armati u b'mod partikulari l-Front Iżlamiku għal-Liberazzjoni Moro (MILF) ilhom jiġiieldu mat-truppu tal-gvern fin-Nofsinhar tal-pajjiż sa mill-1969, f'waħda mir-rewwixti li damu l-aktar tal-Asja,
  - B. billi l-kunflitt bejn il-GRP u r-ribelli Komunisti tal-NDFP wassal għal mewt ta' iktar minn 120,00 ruħ filwaqt li l-vjolenza sporadika kompliet minkejja t-tahdidiet ta' paċi u l-waqfien mill-ġlied tal-2003,
  - C. billi l-ostilitajiet bejn il-forzi tal-gvern u l-MILF f'Mindanao reġgħu bdew f'Awwissu tal-2008 wara li l-Qorti Suprema ddikjarat il-Memorandum ta' Ftehim bejn il-MILF u l-GRP dwar id-Dominju tal-Antenati, li kien jagħti awtonomija sostanzjali lin-nazzjon tal-Bangsamoro, bħala mhux kostituzzjonal,
  - D. billi dan il-ġlied li reġa' beda wassal għall-mewt ta' mitt ruħ filwaqt li ġew spustjati madwar 300,000 persuna li hafna minnhom għadhom f'ċentri ta' evakwazzjoni,
  - E. billi l-Malasja, il-facilitatur tal-paċi, irtirat is-sorveljaturi tagħha għall-waqfien mill-ġlied

f'April 2008, minħabba m-nuqqas ta' progress fil-proċess tal-paċi, iżda hija lesta li tikkunsidra mill-ġdid l-irwol tagħha jekk il-GRP tikkjarifika l-pożizzjoni tagħha fir-rigward tan-negozjati,

- F. billi t-taħdidiet ta' paċi bejn il-GRP u l-NDFP ilhom wiefqa mill-2004 u billi l-Gvern Norveġiż wettaq sforzi kbar biex iheġġeg liż-żewġ naħat sabiex jerġgħu jibdew it-taħdidiet formali,
- G. billi mill-2001 mijiet ta' attivist, trejdjunjonisti, ġurnalisti u mexxejja reliġjużi fil-Filippini nqatlu jew inħatfu u l-GRP tinnega kwalunkwe involviment tal-forżi tas-sigurtà u tal-armata f'dan il-qtil politiku, minkejja li hemm evidenza wiesgħa li turi l-kuntrarju,
- H. billi fl-2008 kien hemm diversi kažijiet fejn il-qrati lokali sabu li l-arrest u d-detenzjoni ta' attivist kienu illegali u ordnaw li dawn jinhelsu iżda l-istess persuni reġgħu gew arrestati u u akkużati sussegwentement b'ribelljoni jew bi qtil,
- I. billi l-ġudikatura fil-Filippini mhijiex indipendent, filwaqt li l-avukati u l-imħallfin huma suġġetti wkoll għal fastidju u qtil u billi l-vulnerabilità tax-xhieda tagħmilha imposibbli li l-offiżi kriminali jiġu investigati u dawk responsabbli għalihom jiġu pproċessati,
- J. billi fil-każ tal-parti l-kbira ta' dan il-qtil extraġudizzjarju ma nfethet l-ebda investigazzjoni kriminali u dawk responsabbli għadhom ma gewx ikkastigati minkejja d-dikjarazzjonijiet varji mill-gvern li adotta miżuri biex jieqaf dan il-qtil u biex dawk responsabbli jitressqu l-qorti,
- K. billi f'April tal-2008, il-Kunsill tad-Drittijiet tal-Bniedem tan-NU eżamina s-sitwazzjoni fil-Filippini u enfasizza l-impunità ta' dawk responsabbli għall-qtil extraġudizzjarju u għall-għejbien sfurzat, iżda l-GRP irrifjutat ir-rakkmandazzjonijiet biex isir rapport ta' segwitu,
- L. billi sabiex jintemmu l-ħtif u l-qtil extraġudizzjarju jeħtieg li jiġu indirizzati l-kawzi ekonomiċi, soċjali u kulturali ewlenin tal-vjolenza fil-Filippini,
- 1. Jesprimi t-thassib serju tiegħu dwar il-mijiet ta' eluf ta' persuni spustjati internament f'Mindanao, jistieden lill-GRP u lill-MILF biex jagħmlu dak kollu fis-setħha tagħhom biex joħolqu sitwazzjoni li tippermetti li n-nies jerġgħu jmorru lura f'darhom u jitlob azzjoni nazzjonali u internazzjonali ikbar għall-protezzjoni tal-persuni spustjati u favur ir-rijabilitazzjoni tagħhom;
- 2. Jemmen bis-shiħ li l-kunflitt jiista' jissolva biss permezz tad-djalogu u li r-riżoluzzjoni ta' din ir-rewwixta antika hija essenzjali għall-iżvilupp ġenerali tal-Filippini;
- 3. Jistieden lill-GRP biex terġa' tibda b'urgenza n-negozjati għall-paċi mal-MILF u biex tikkjarifika l-istatus u l-futur tal-Memorandum ta' Ftehim wara s-Sentenza tal-Qorti Suprema; jilqa' b'sodisfazzjon id-dikjarazzjoni tal-GRP li bi ħsiebha tirrinunzja għall-prikondizzjonijiet biex jerġgħu jibdew it-taħdidiet;
- 4. Jilqa' b'sodisfazzjon it-taħdidiet bejn il-GRP u l-NDFP ffaċilitati min-Norveġja f'Utrecht

f'Novembru tal-2008 u jittama li, anke f'dan il-każ, in-negojzjati formal ijkunu jistgħu jerġgħu jibdew malajr; jistieden lill-partijiet biex jikkonformaw mal-ftehimiet bilaterali tagħhom, biex jiltaqgħu skont il-Ftehma Komprensiva dwar ir-Rispett għad-Drittijiet tal-Bniedem u l-Liġi Umanitarja Internazzjonali (CARHRIHL) u biex jippermettu li jsiru investigazzjonijiet kongunti fir-rigward ta' ksur tad-drittijiet tal-bniedem;

5. Jitlob lill-Kummissjoni u lill-Kunsill biex jipprovd u jiffacilitaw appoġġ u assitenza lill-partijiet fl-implementazzjoni tas-CARHRIHL, b'mod partikulari permezz ta' programmi ta' żvilupp, għajnuna u rijabilitazzjoni;
6. Jistieden lill-Kunsill Ewropew u lill-Kummissjoni biex jappoġġjaw lill-GRP fl-isforzi tagħha għall-avvant tan-negojzjati għall-paċi, inkluż permezz ta' faċilitazzjoni fil-każ li tintalab, kif ukoll permezz ta' appoġġ għat-Tim ta' Monitoraġġ Internazzjonali responsabbli biex jissorvelja l-waqfien mill-ġlied bejn il-militar u l-MILF;
7. Jissuġġerixxi li l-irwol tat-Tim ta' Monitoraġġ Internazzjonali jikber permezz ta' mandat iktar b'sahħħtu biex jitwettqu l-investigazzjonijiet u permezz ta' politika li jkun hemm ftehim dwarha biex ir-riżultati tiegħu jiġu ppubblikati;
8. Jistieden lill-GRP biex iżżejjid l-ġħajnuna għall-iżvilupp lil Mindanao sabiex jitjiebu l-kundizzjonijiet iddisprati tal-ġħajxien tal-popolazzjoni lokali u jilqa' b'sodisfazzjon l-ġħajnuna finanzjarja ta' iktar minn € 13-il miljun f'ikel u f'assistenza mhux alimentari li l-UE tat-lil Mindanao minn meta reġa' beda l-ġlied f'Awwissu tal-2008;
9. Jesprimi t-thassib serju tiegħu fir-rigward tal-mijiet ta' każijiet ta' qtil extraġudizzjarju ta' ġurnalisti u attivisti politici li seħħew fin-snin reċenti fil-Filippini, u l-irwol li kellhom il-forżi tas-sigurtà fl-organizzar u t-twettiq ta' dan il-qtil;
10. Jistieden lill-GRP biex tinvestiga l-każijiet ta' qtil extraġudizzjarju u l-għejbien furzat; fl-istess hin jistieden lill-GRP biex twaqqaf mekkaniżmu ta' monitoraġġ indipendenti għas-sorveljanza tal-investigazzjoni u l-prosekuzzjoni ta' dawk responsabbli;
11. Jistieden lill-GRP biex tadotta mizuri sabiex jintemmu l-intimidazzjonijiet u l-fastidji sistematici tal-attivisti politici u l-attivisti favur id-drittijiet tal-bniedem, tal-membri tas-soċjetà civili, tal-ġurnalisti u tax-xhieda fil-prosekuzzjoni kriminali u biex tiżgura protezzjoni verament effettiva tax-xhieda;
12. Itenni t-talba tiegħu lill-Awtoritajiet Filippini biex jagħtu aċċess bla restrizzjoni għall-pajjiż lill-korpi speċjali tan-NU li jieħdu ħsieb il-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem; iheġġeg ukoll lill-awtoritajiet biex jadottaw u jimplimentaw malajr ligħiġiet sabiex l-strumenti tad-drittijiet tal-bniedem li ġew irratifikati (eż. kontra t-tortura u l-għejbien sfurzat) jiġu inkorporati fil-liġi nazzjonali;
13. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Kunsill biex jiżguraw li l-assistenza finanzjarja tal-UE għall-iżvilupp ekonomiku tal-Filippini tkun akkumpanjata minn skrutinju ta' ksur possibbi tadt-drittijiet ekonomiċi, soċjali u kulturali, filwaqt li tingħata attenzjoni speċjali biex jiġu

mheġġa d-djalogu u l-inklużjoni fil-gruppi kollha tas-soċjetà;

14. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-President u lill-Gvern tar-Repubblika tal-Filippini, lill-MILF, lill-NDFP, lill-Kummissarju Ġholi tan-NU għad-Drittijiet tal-Bniedem u lill-gvernijiet tal-Istati Membri tal-ASEAN.